

Ledelsens beretninger ved skolens ordinære generalforsamling 18. april 2023

Konstitueret formand for Sdr. Nærå Fri- og Efterskole

Anna Illum Nielsen

Kære generalforsamling

I morges hørte jeg formanden for danske skoleelever Marie Holt Hermansen udtale sig om de anbefalinger, der er kommet fra den nye tænketank for Tech og Demokrati til at hjælpe de unge med at navigere i den digitale verden.

Og her blev jeg så opløftet af at lytte til Marie. Hun lagde vægt på, at ekspertviden og anbefalinger er rigtig gode udgangspunkter for en dialog. Og netop dialogen var afgørende for hende. For som hun sagde, så er det vigtigt, at vi sætter os ned og taler sammen og får skabt en kultur, der er god for alle.

Det gjorde mig så glad at høre, at talsmanden for de danske skoleelever forholder sig til verden med et kritisk og samtidigt konstruktivt blik, hvor samtalen og erkendelsen af, at vi er forskellige, er så udtalt.

Og netop den tilgang passer godt ind i det dna, der kendetegner Sdr. Nærå Fri- og Efterskole. At vi netop ikke har færdige støbeforme, vi gerne vil have vores børn og elever til at passe ind i. Det, vi har,, hvad enten det gælder de yngste i børnehuset, eleverne i friskolen eller på efterskolen, er en hverdag, som de er med til at forme. Vi har vores grundværdier, der handler om, at vi møder hinanden nysgerrigt og fordomsfrit og med en forståelse af, at forskellige mennesker har brug for forskellige ting og tilgange på forskellige tidspunkter. Med andre ord, så har vi ligesom formanden for danske skoleelever en tro på, at når vi tager udgangspunkt i, hvad der giver mening i en given situation, så giver det vores unge mennesker de bedste forudsætninger for at blive livsduelige og selv træffe de valg, der er gode for dem.

På ledelsessiden blev 2022 anderledes, end vi havde forestillet os. Jeg vil ikke gå længere ind i det. Men blot sige, at det har påvirket både skolen og mig personligt, og jeg er meget, meget ærgerlig over, at det kom dertil, hvor det kom. Jeg synes, vi havde rigtig meget godt undervejs i vores ledelsesteam. Og det berører mig meget, at der har været store følelser omkring de to forløb.

I foråret 2022 blev aftalen med Flexmodul skrevet under, og vi så frem til en periode med byggeri på skolen. Målet var et færdigt musik- og fitnesshus på ca 270 m². Og det var en spændende proces, med byggemøder, byggeplaner, ændring af planer, ændring af terræn mm. Men nu står det der, og så betyder genvordighederne mindre. Vi er meget glade for vores nye hus. Og det bliver brugt flittigt.

Vi skød skoleåret 22/23 i gang med en navnefest. Vi gik fra det knap så mundrette Midtfyns Efterskole og Sdr. Nærå Friskole og Børnehus til at hedde Sdr. Nærå Fri- og Efterskole. En stor del af bevæggrunden for dette var et ønske om et navn, der samlede matriklen og som var mere præcis i sin geografiske forankring. I forbindelse med navneskiftet var det sjovt at læse om skolens historie, der jo rækker helt tilbage til 1858. Vi havde en festlig navnedag i høj sol og med mere brunsviger, end de fleste har oplevet. Det var lige før, at de største stykker var større end nogle af vores mindste børn i vuggestuen.

I ledelsen har vi måtte arbejde i to spor i det meste af 2022: det ene spor handlede om at få hverdagen og driften for hele organisationen til at køre. Det andet spor var et arbejde i at analysere situationen og arbejde os grundigt frem til en fremtidig plan.

Vi har netop offentliggjort stillingsopslaget til vores kommende efterskoleleder. Vi har været igennem en lang og grundig proces i forhold til at beskrive efterskolelederens profil og derudfra udarbejdet et stillingsopslag. Det er en god følelse at lægge mange kræfter i noget, der rækker fremad og mod en permanent løsning. Jeg håber, I alle sammen er nysgerrige og går ind på hjemmesiden og læser opslag og profil -og også gerne deler den.

Og nu vil jeg give ordet videre til Majbrit fra børnehus og sfo.

Børnehus og sfo v/Leder Majbrit Hindsgavl Nielsen

Kære generalforsamling

Psykologerne Murray & Kluckhohn udgav i 50'erne et stort værk, hvori de bla. sagde: "*Alle er som alle, som nogen og som ingen*". Med det siger de, at vi alle er som alle andre, fordi vi har mange fællestræk, som udspringer sig i relationer og fællesskaber. Alle er også som *nogen*, fordi vi indgår i grupper og fællesskaber, som er vigtige for vores selvforståelse og identitet. Endelig er vi også alle som *ingen*, idet vi er unikke individer med egne drømme og livsvilkår.

Den måde at se mennesker på, er selve kernen i vores pædagogik og menneskesyn i børnehuset og sfo'en. Vi danner i (og til) fællesskabet, støtter op om venskaber og relationer, og skaber rum, så der er plads til alle de unikke fantastiske selvstændige små individer som vi har i hænderne hver dag. Så heldige er I forældre og jeres børn nemlig - de voksne som omgiver børnene, om det er i vuggen, børnehaven eller sfo'en bærer den værdi i deres hjerte, og gør sig umage for at se både den store helhed, de mindre grupperinger samt individet, og tilpasse den daglige pædagogik hertil.

I februar 2022 havde børnehuset et lovpligtigt tilsyn, hvor vi fik betegnelsen "meget tilfredsstillende", og fik at vide, at vi skulle fortsætte med at udøve pædagogik på samme høje niveau. Det har vi lov til at være stolte af, vi arbejder selvfølgelig på *ikke* at hvile på laurblandene, men fortsat lave pædagogik af høj kvalitet. Mange tak til alle jer som arbejder i børnehuset og sfo'en. I gør en forskel alle sammen - for mig personligt, og for de børn og familier som omgiver jer.

I Børnehuset har vi fuldt hus og har haft det i hele 2022. Både i vuggestuen og børnehuset har vi det positive problem, at der er flere børn end vi har plads til, hvis forældre ønsker at de skal gå i vores børnehus. Denne udvikling ser ud til at fortsætte de kommende år.

I november 2022 havde vi afstemning om, hvorvidt børnehuset skulle have madordning - det er lovpligtigt hvert andet år. I de senere år er "nej-siden" blevet mindre og "ja-siden" større, så der var stor spænding om resultatet. Efter fintælling stod det dog klart, at der var 19 stemmer for, men 20 stemmer imod. Det betyder, at der fortsat ikke er madordning i børnehuset. Hvis udviklingen fortsætter, som vi har set det de seneste år, kan det være at det ændrer sig, når der skal stemmes igen i 2024.

I sfo'en har der gennem de sidste år været nogen udskiftning blandt personalet. Det har bla. betydet, at Kenneth og Mikkel er kommet til i januar/februar 2022.

Som en delvist ny personalegruppe, har vi haft behov for, at snakke os ind på hinanden - tale værdier og tale hverdag. Derfor var vi samlet en aften i april sidste år hos Mathilde. Her fik vi taget hul på mange gode drøftelser. Vi snakkede om så forskellige emner som f.eks. snitteregler, hvilke menneskelige og pædagogiske værdier lægger vi vægt på i fritteren og ligestilling og kønsnormer. Nogle af disse snakke er resulteret i helt håndfaste konkrete tiltag i fritterhverdagen. Andre er en mere løbende proces, som vi løbende følger op på.

Vi tænker ikke, at det er et stykke arbejde, som vi nogensinde bliver helt færdig med. Fortsatte snakke med hinanden holder os skarpe på pædagogik, værdier og hvordan det udmøntes i hverdagen.

I slutningen af året gik "gamle" Pernille på barsel, og vi ansatte istedet en anden Pernille til at overtage i "gamle" Pernilles vikariat. Velkommen til Pernille.

En sidste ting jeg vil nævne, som alle i både vuggen, børnehaven og sfo'en er super glade for, er vores nye legeplads! Der var lidt startvanskeligheder, men når enden er god, er alting godt. Legepladsen bliver flittigt benyttet af både store og små hver eneste dag. Det er ved at være forår, og vi ser frem til at kunne nyde den.

Kære bestyrelse - tak for samarbejdet i år. Vi har haft brug for hinanden.

Kære forældre - mange tak for lån af jeres børn, tak for mange gode snakke og den tillid I viser os i hverdagen og tak for ordet her i dag

Efterskole v/ Konstitueret Leder Asbjørn Nielsen

Kære generalforsamling

Når man skal have et blik på Sdr. Nærå Efterskole i dels et beskrivende og dels i et fremadrettet perspektiv, kan man gøre det under mange overskrifter – jeg har valgt at gøre det under overskriften:

Tid, sted og forandring

Med **tid** – skal det forstås således, at vi som skole er forankret i vores tid – hvor vi samtidig skal forholde os til tiden omkring os – såvel den der er gået, som den der kommer. I historiedidaktikken taler vi om den fortidsbestemte fremadrettede nutidighed. – Altså om sammenhængen mellem netop fortid, nutid og fremtid – om hvordan disse påvirker hinanden og er hinandens gensidige afhængighed.

Men det har hos os i efterskolen, også været en tid med udfordringer, hvor det ikke er nogen hemmelighed, at vi som efterskole er og har været udfordret. Det har været en tid, med ledelseskift, med sygemeldinger og en evig higen efter at følge med. En higen efter at følge med opgaverne, med udfordringerne og med at følge med tiden.

Og midt i det, er kernefokus hele tiden – At det først og fremmest handler om at drive god skole - i tiden og til tiden - for de elever der til enhver tid er elever på skolen.

Stedet – er en helt naturlig del af skolens historie. Vi er en gammel skole, og derfor også i forlængelse af førnævnte tid – forankret i traditioner og i et værdisæt.

Stedet – det er selvfølgelig mursten, det er bygningerne og de rammer som vi driver skole i. Det er lokalerne vi befinder os i, kunsten på væggene, værelserne, spisesalen og alt det ude omkring. – Men det er meget mere... Det er også den ånd – alt det der er mellem væggene. Det, som vi tilsammen bygger ind i samværet, og det der kommer ud af den måde vi er sammen på. Summen er alt "dette andet", er det vi indimellem kan kalde Sdr. Nærå-ånden. Altså det vi lægger i at drive efterskole, og det vi lægger i samværet med eleverne.

Og med **forandringen** handler det om, at verden uden for Sdr. Nærå ikke står stille – derfor skal vi også hele tiden følge med - vi skal udvikle skolen. Vi skal gøre den attraktiv, og tilpasse den til det omkringliggende samfund og tilpasse skolen ind i en sammenhæng, der er passer til nutidens ungdomsgenerationer – til vores

kommende elever. Men forandringer er selvfølgelig ikke målet i sig selv – det handler om en fremadrettet og værdibevidst udvikling.

Når jeg nævner disse ting - i forlængelse af, det som jeg indledte med – tid, sted og forandring – så handler vores engagement primært om vores fokus på at drive så god efterskole som muligt for vores nuværende – og til enhver tid nuværende elever. Det handler om forankring og skole ud fra de værdier vi har sat os. Det handler om nærvær og engagement. Det handler om undervisning, identitet og læring. Det handler om social, personlig og faglig udvikling. Jo, der er mangt og meget vi skal forholde os til – og som vi skal udvikle på og hele tiden, og have fokus på, i den hverdag vi byder vores elever. Og derfor kan vi også med stolthed sige: "Mest af alt holder vi af hverdagen" – som Dan Turels i sin tid formulerede det:

*"Jeg holder af hverdagen
Mest af alt holder jeg af hverdagen
Den langsomme opvågnen til den kendte udsigt
der alligevel ikke er helt så kendt
Familiens på en gang fortrolige og efter søvnens fjernhed fremmede ansigter "*

Men hverken hverdagen – hvor fantastisk den end kan være – kommer af sig selv – Det gør oplevelserne og forankringen – eller forandringen eller udviklingen heller ikke! – Det gør den kun i kraft af de mennesker der er omkring – og derfor vil jeg gerne benytte lejligheden til at sige tak til alle de mange mennesker der får os til at holde af hverdagen. Tak til en dejlig og vedholdende lærergruppe, som beredvilligt stiller op, og midt i udfordringerne skaber hverdag, skaber udvikling, forandringer og gør det i respekt for vores grundfæstede værdier. I er vigtige brikker, der er med til at samle puslespillet. Tak for det.

På samme måde er køkkenpersonale, til pedeller og kontoret – uden jer ville vi på mange måder være prisgivet. Så tak for samarbejdet.

Og så vil jeg overlade beretningen til generalforsamlingens behandling!

Friskole v/Leder og Konstitueret forstander Anna Ilum Nielsen

Når jeg kigger mine tidligere beretninger igennem, kan jeg se, at det går igen, at vi taler om et år med forandringer, et turbulent år. I friskolen har vi i året, der gik, mærket forandringer. Men når man kigger isoleret på friskolen, så er det ikke usædvanlige forandringer, vi har mærket. Der har på personalesiden været sygdommeldinger, barsel og uddannelsesorlov. Med andre ord har der været elementer, der er en naturlig del af medarbejderes levede liv. Jeg tror, vi skal passe på med at italesætte dem som usædvanlige.

Jeg er klar over, at de forandringer har påvirket både de ansatte og jer forældre, nogle mere end andre. Det, som jeg synes, vi bør rette interessen henimod er, hvordan hverdagen i friskolen er og har været. Og her står det tydeligt for mig, at vi har at gøre med en overordentlig dygtig og engageret gruppe medarbejdere, der sikrer skolens stærke værdier og som fortsat har noget på hjerte med jeres børn.

Overskriften i friskolen for 2022 tror jeg kan opsummeres i et år, hvor vi genfandt "normalen" og rutinerne. Vi havde ikke behov for en masse ekstra krydderier i vores hverdag. Vi ville bare lige gerne have hverdagen tilbage.

Coronaen havde ikke helt sluppet os, da 2022 startede, men den fylder meget mindre i vores bevidsthed nu. Vi planlægger igen nu, som vi gjorde før 2020, vi sætter ikke spørgsmålstejn ved, om vi nu tror, at det bliver muligt at gennemføre det, vi planlægger. Og hvor er det dejligt og befriende.

Lige nu er en engageret gruppe af lærerne ved at planlægge det skolebytt, vi skal have til september. Her rykker hele friskolen til Sjælland og holder fælleslejrskole på Sofiehøj Friskole, samtidig med at de kommer

her. Fælleslejlren står for mig som en af de største fælleskabsoplevelser, og jeg bliver varm om hjertet ved tanken om, at vores børn igen skal få den oplevelse.

I 2022 brugte vi foråret på at gå fag og timetal i friskolen igennem med en tættekam. Vi havde i hele processen de vejledende timetal som referenceramme. Det var ikke et mål for os i sig selv at ramme de vejledende tal, men det var godt at blive opmærksomme på, hvor vi skilte os ud. Det gav anledning til mange drøftelser og overvejelser af, hvorfor det nu var som det var. For vores mål var, at vi har et timetal, vi kan stå inde for. I processen blev det klart for os, hvor vi lå lidt lavt, og hvor vi lå lidt højt i timetal. Og efter mange overvejelser, diskussioner og tænkepauser, landede vi på at lave en del ændringer i elevernes timetal. Som eksempler kan jeg nævne, at vi valgte at styrke bemanningen i de kreative fag, så det rent faktisk er muligt at nå omkring eleverne, når man fx er i skolekøkkenet eller i billedkunst. Vi valgte også at indføre kristendom i overbygningen igen, og vi valgte at opløse fordybelsesbåndet for 4.-5. klasse, da vi så et behov for at læse fx natur/teknologi-timerne klassevist.

I efteråret 2022 har skemaerne så kørt med de nye timetal, og der opleves en stor tilfredshed med de ændringer, der er lavet.

På personalesiden gik Nina på barselsorlov i august, og i stedet for hende var vi heldige, at Pernille kunne træde til. I Lasses sygdom har vi været heldige, at Stine trådte til, og da Mette skulle på uddannelsesorlov i efteråret kunne vi byde velkommen til Rasmus og Emma, der tog en del af deres praktikperiode her hos os - i Mettes skema. I Anne-Maries sygdom trådte Rikke til. Da det viste sig, at vi desværre måtte sige farvel til Anne-Marie blev stillingen slået op, og vi ansatte Ane, som havde første dag hos os 1. marts. Tak til jer, Rikke, som stoppede, da Ane startede, til Pernille og Stine, for at træde til og bidrage til vores elevers hverdag. Og velkommen til Ane, som vi er glade for og glæder os til et fortsat godt samarbejde med. Og til alle jer andre: tak fordi I er med til at hjælpe vores nye ansigter til at lande godt og sikkert hos os.

Og så skal der også lige lyde et stort tillykke til Mette, som efter sin uddannelsesorlov i efteråret blev helt færdig som lærer. Tillykke, Mette. Det er godt gået at tage en læreruddannelse, mens man har noget, der ligner fuldtidsarbejde ved siden af.

Det var beretningen for friskolen

Afrunding v/ Konstitueret forstander Anna Ilum Nielsen

Ja, og dermed nåede vi også til enden på ledelsens beretninger. Inden jeg giver ordet videre, vil jeg gerne sige tak fra hjertet. Tak til jer forældre for samarbejdet om jeres børns hverdag. Det betyder rigtig meget for os, at vi har en god og ærlig dialog. Og at vi, når det er svært, også kan mødes og tale respektfuldt om det.

Tak til bestyrelsen for det tillidsfulde samarbejde, det værdsætter jeg enormt højt og glæder mig til det fortsatte samarbejde.

Tak til Asbjørn for din assistance de sidste par måneder. Det har været trygt at overlade stafetten til dig. Tak til Majbrit for sparring, opbakning og uvurderligt samarbejde. Og til sidst tak til jer medarbejdere. Det er jer, der får det hele til at lykkes, og jeg er ydmyg, stolt og taknemmelig over at være på hold med jer.

Tak for ordet.